

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO – OCTOBER 21, 2010 • Vol. CI Nr. 202

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-20-10

PERIODICALS

Susitarta dėl Vilniaus mero pareigų

Vilnius, spalio 20 d. (BNS) – Vilniaus tarybos valdančiųjų koalicija galutinai susitarė dėl naujos koalicijos ir dėl kandidato į mero pareigas Raimundo Alekno. Anot Vilniaus konservatorių vadovo Manto Adomėno, neatmetama galimybė, kad prie naujos koalicijos gali prisidėti ir kitos frakcijos.

Naujos valdančiosios koalicijos branduolį sudarys Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, socialdemokratai, Liberalų ir centro frakcija ir Liberalų sąjūdis. Prie jo prisijungė ir penktoji narė – Nepriklausoma frakcija. Skaičiuojama, kad naujoji koalicija turės 28 balsus.

Dabartinis Vilniaus meras Vilius Navickas pašalintas iš TS-LKD po pakartotinio partijos Priežiūros komiteto svarstymo. Pirmame posėdyje komitetas V. Navickui buvo skyręs švelnesnę bausmę – narystės partijoje sustabdymą vieniems metams.

Tuo tarpu po interpeliacija Vilniaus vicemerui Stanislovui Šriūbėnui jau pasirašė 14 savivaldybės tarybos narių. Vicemerui reiškiami priekaištai dėl spaudimo ir neteisėtų nurodymų savivaldybės darbuotojams. Liberalų ir centro sąjungos (LiCS) atstovui interpeliaciją ruošia nuo šios frakcijos atskilę politikai, kurie laikomi buvusio partijos vadovo Artūro Zuoko rėmėjais.

Žiniasklaidoje skelbta, jog kovo mėnesį dalis LiCS frakcijos narių reiškė nepasitenkinimą, jog S. Šriūbėnas su kolegomis elgėsi neetiškai ir nekolegiškai. Norint užregistruoti interpeliaciją, jai turi pritarti trečdalis tarybos narių.

Lietuvos ir Baltarusijos žmonėms atsiveria naujos galimybės

Vilnius, spalio 20 d. (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Minske susitiko su Baltarusijos Respublikos prezidentu Aleksandr Lukašenka ir aptarė regioninį šalių bendradarbiavimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO), kuriai Lietuva pirmininkaus kitais metais, taip pat dvišalio bendradarbiavimo galimybes.

„Lietuva yra pasirengusi padėti Baltarusijai ginti jos siekius Europoje tiek, kiek pati Baltarusija to norės. Norime padėti Baltarusijai būti atviresnei Europai“, – pabrėžė prezidentė.

Prezidentės teigimu, kitamet ESBO pirmininkausianti Lietuva ypatingą dėmesį skirs ne tik energetinio saugumo, bet ir žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių užtikrinimo klausimams, ypač rinkimų metu. Todėl Lietuvai labai svarbu, kad gruodį vyksiantys Baltarusijos prezidento rinkimai būtų laisvi ir atitiktų ESBO reikalavimus.

Prezidentės viešnagės Baltarusijoje metu Lietuvos ir Baltarusijos už-

Prezidentė Dalia Grybauskaitė Minske susitiko su Baltarusijos prezidentu Aleksandr Lukašenka. **ELTA nuotr.**

sienio reikalų ministrai pasirašė dvišalį susitarimą dėl palengvinto sienos kirtimo režimo, kuris palengvins keliavimo sąlygas 50 km zonoje abipus sienos gyvenantiems Lietuvos ir Baltarusijos gyventojams.

„Šiandien Lietuva atidaro duris. Mes parodėme, kad nebijome, o jūs parodote, kad jūs nebijote. Noriu, kad šis pasitikėjimas būtų įvertintas. Dabartinėje Europoje neturi būti nei realių, nei virtualių sienų. **Nukelta į 6 psl.**

NATO atstovai vertino Lietuvos pasirengimą

Vilnius, spalio 20 d. (ELTA) – NATO pajėgumų planavimo žinovai teigiamai įvertino Lietuvos vykdomas pertvarkas ir dalyvavimą NATO operacijose, tačiau išreiškė susirūpinimą mažėjančiu gynybos biudžetu. Organizacijos atstovai Lietuvoje lankėsi spalio 19–20 d.

Lietuva, kaip ir kitos organizacijos šalys, dalyvauja kolektyviniame NATO gynybos planavime, plėtod-

ma pajėgumus, kurie reikalingi organizacijos užduotims vykdyti, įskaitant kolektyvinę gynybą. Pagal šį projektą patvirtinamos NATO politinės veiklos gairės, įvardijama, ką NATO turi būti pasirengus daryti. Po to, atsižvelgiant į kiekvienos šalies našta, finansinius išteklius, patirtį, ginkluotę, kariuomenės dydį, nustatomi ilgalaikiai karinių pajėgumų plėtros reikalavimai atskiroms

NATO šalims.

NATO atstovai kas dveji metai vertina visų NATO valstybių narių pasirengimą vykdyti organizacijos užduotis ir įgyvendinti ilgalaikius plėtros planus. 2009 m. NATO šalys sutarė peržiūrėti pajėgumų planavimo tvarką, siekdamas sujungti atskiras planavimo sritis – ginkluotės, logistikos, civilinių pavojingų situacijų ir kt.

Lietuviškai bažnyčia New Jersey – 100 metų

LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas, Šv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonas Krzysztof Szczotka ir Vida Sarapinienė. **URM nuotr.**

Elizabeth, spalio 20 d. (Tiesa.com) – Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Elizabeth mieste – svarbus Lietuvių

Bendruomenės centras. Spalio 17 d. lietuviai susirinko paminėti 100-ąsias New Jersey valstijoje, Elizabeth mieste esančios lietuviškos Šv. Petro ir Povilo bažnyčios metines.

„Šiandien iškilmingai minime mūsų protėvių ryžtą, susitelkimą ir stiprybę. Ši šventovė – tai ir bendruomenės šerdis, dvasios ir lietuviškosios savasties namai, o jos pastatymas – vienybės ir bendruomeniškumo išraiška“, – rašoma užsienio reikalų ministro Audronio Ažubalio sveikimo laiške parapijiečiams.

Iškilmingas Mišias aukojo New Jersey vyskupas Dominic Morconi, bažnyčios klebonas Krzysztof Szczotka ir kiti kunigai.

1910 m. statyta gotikinio stiliaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčia Elizabeth mieste – svarbus Lietuvių Bendruomenės, kurios pirmieji nariai atsikėlė į Elizabeth apylinkes dar 1878 m., centras. Iki šiol bažnyčioje aukojamos Mišios lietuvių kalba, prie bažnyčios veikia lituanistinė dr. Vinco Kudirkos mokykla, parapijos vaikų choras.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Vyskupas G. Grušas – pas Washington, DC lietuvius (p. 2)
- Leidėjo žodis. Krikščioniškas dinamizmas (p. 3)
- R. Kriauciūno skiltis (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Praeitimi tebegyvenanti Baltarusija (p. 5)
- Šeiminkės patarimai. Tikroji citrinžolė (p. 8)
- „Ambersail“ (22) (p. 9)
- Lietuvių organizacijos gali iš kitų daug pasimokyti (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.50 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šį kartą skrisdama į Vilnių žinojau, jog bent jau vienas dalykas – lipimo į troleibusus ir autobusus tvarka – bus kitoks, nei anksčiau. Ne vienam vilniečiui šią vasarą išgaliojęs reikalavimas į Vilniaus viešojo susisiekimo priemones lipti tik pro priekines duris iš pradžių kėlė nepasitenkinimo šurmulį, tačiau, kaip pastebi „Lietuvos žinios“, praėjus trims mėnesiams keleiviai pamatė privalumų – „jų nebepasitinka blogas kvapas ir grūstys prie visų durų“. Be to, gerokai sumažėjo ir nemokančiųjų už kelionę, nors pašaliečiui turėtų būti keista, kad tokių „zuikiu važinėjančiųjų“ iš viso dar liko. Išskyrus šią grupelę, retas nesutiks su nuomone, jog nauja taisyklė pasirodė ne tik ekonomiškai naudinga, bet ir drausminanti, leidžianti viltis, jog ilgainiui ir lietuviai išmoks be triukšmo, susistumdymo ir sąžiningai naudotis viešuoju susisiekimu.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

WASHINGTON, DC

Vyskupas Gintaras Grušas – pas Washington, DC lietuvius

ELVYRA VODOPALIENĖ

Gražią rugsėjo 19 dienos sekmadienio popietę vyko į pirmąsias po vasaros pertraukos lietuviškas šv. Mišias. Mūsų kolonijoje tai didelė šventė. Neturint savos bažnyčios ir lietuvių kunigo, nepaprastai miela nors vieną kart per mėnesį lietuviškai išklausyti šv. Mišias, kurios vyksta Church of Epiphany Georgetown, Washington, DC, o ši sekmadienį šventė buvo dar išpūdingesnė – nes atvykę pamatėme su šypsena mūsų visų belaukiantį vyskupą Gintarą Grušą. Visiems buvo tikra staigmena. Vyskupą atlydėjo jo svainis Kęstutis Čižiūnas, kuris yra kartu ir mūsų lietuvių misijos vadovas. Daug kas atvyko gana anksti, tad turėjome progą su vyskupu Grušu ir pabendrauti. Atėjus šv. Mišių metui, iš salės visi ėjome į bažnytelę.

Gaila, kad susirinko palyginti mažai žmonių. Tyla gaubė visus susirinkusius pasimelsti ir išklausyti Mišių. Vyskupui atėjus laikyti šv. Mišias, tikrai K. Čižiūnas jam patarnavo. Jis taip pat perskaitė ir šv. Mišių skaitinius. Atliepiamojoje psalmėje išgirdome: „Amžiais Viešpats laikos teisybės, gina reikmes nekaltų prispaustųjų, alkaniems parūpina duonos. Kalinius iš pančių Viešpats vaduoja“; o mes su įsijautimu atsakėme: „Mano siela, Viešpatį garbink!“ Tai labai tiko mums, nes tikrai atvykome pagarbinti Viešpatį.

Savo pamoksle vyskupas Grušas taip pat sakė, kad norėdami užsitarauti Dievo malonę turime neužmiršti ir padėti artimui. O duodamas vargšui pats gauni tą Dievo malonę. Pačios šv. Mišios praėjo labai kukliai ir ramiai, nebuvo nei vargonų muzikos, nei choro, tačiau iš širdies sugiedojome keletą giesmių.

Vyskupas Gintaras Grušas su LR ambasadoriumi JAV ir Meksikai Žygimantu Pavilioniu.

Sigita Naujokaitienė vyskupui Gintarui Grušui įteikia dovanėlę.

Jaunimas su džiaugsmu sveikino vyskupą Gintarą Grušą. Iš k.: Gabrielė Gedo, Alina Naujokaitytė, Pranas Čižiūnas, Diana Howes ir Ginta Remeikytė-Elvyros Vodopalienės nuotraukos

Po šv. Mišių visi rinkomės į salę pabendrauti ir toliau tęsti pokalbį su vyskupu ir pažįstamais. Sigita Naujokaitienė visų susirinkusiųjų vardu pasveikino naujai į vyskupus įšventintą Gintarą Grušą, įteikė dovanėlę ir visų pasirašytą kortelę. S. Naujokaitienė ir jos vyras dr. Saulius Naujokaitis kartu su K. Čižiūnu nenuilstamai dirba šios lietuvių misijos gerovei. Taip ir ši sekmadienį vaišių stalas buvo ne tik papuoštas šv. Marijos paveikslu ir gėlėmis, bet ir įvairiomis maisto gėrybėmis. Visi vaišinosi ir dar ilgai nesiskirstė. Buvo taip pat malonu matyti Lietuvos Respublikos ambasadorių JAV ir Meksikai Žygimantą Pavilionį su žmona ir vaikučiais. Ačiū vyskupui Grušui, kuris, atvykęs trumpam aplankyti savo tėvelių, turėjo laiko aukoti šv. Mišias mūsų misijoje, pabendrauti su atvykusiais. Jo tarti žodžiai „Malonė, gailestingumas ir ramybė“ palydėjo mus į namus.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.
Konfidencialumas garantuojamas

LEIDĖJO ŽODIS

Krikščioniškas dinamizmas

Kunigo Stasio Ylos dvasinės pamokos

Mūsų istorijoje yra ne viena dinaminė asmenybė, su nauju pagreičiu įsukusi visuomeninį ir dvasinį gyvenimą. Dvidešimto amžiaus pradžioje pasaulėžiūrinį atsinaujinimą pradėjo ateitininkai, amžiaus viduryje gyvosios dvasios sąjūdį įžiebė Stasys Salkauskis, o jį palaikė kiti, visuomenininkai, filosofai, susirūpinę dėl konservatyvių religinio gyvenimo formų ir ieškoję modernios, į laiko ženklus atsiliepiančios krikščionybės. Po karo tarp užsienio lietuvių idėjų sukūriai buvo Juozas Brazaitis, Antanas Maceina, Adolfas Damušis, Juozas Prunskis ir kt.

Vienas iš jų yra kunigas Stasys Yla (1908–1983) – vienas produktyviausių žmonių ir viena charizmatiškiausių, gebėjusių dvasiškai patraukti asmenybių XX a. lietuvių kultūroje. Tai pedagogas, teologas, filosofas, istorikas, rašytojas, redaktorius, visuomenininkas – aprašytas daugelyje amžininkų prisiminimų, gražiai pažymimos jo sukaktys, kurių metu jis įvertinamas kaip viena žymiausių lietuvių kultūros figūrų. S. Ylos palikimas saugomas, jis prisimenamas kaip ypatinga asmenybė, bet ar jo idėjos iškyta iš knygų lentynų ir asmeninių prisiminimų?

Tai, ką jis byloja mums – ugdytojams, visuomenininkams, istorikams, žurnalistams, krikščionims – galima vadinti dvasinėmis pamokomis.

Misijų laukas yra visa kultūra. Katalikų siaurumas vertinamas kaip erezija, kaip nuklydimas nuo krikščioniško mokyto ir laikomas didžiausia kliūtimi kelyje į religinę vienybę. Žmogaus jausmai, pavyzdžiui, kančia, skausmas, meilė, suasmeninami ir prabyta ne kaip sausos teologinės kategorijos, o kaip įtaigios egzistencinės būsenos, nuplėšiančios nuo žmogaus egzistencinį melą. Taip budinamas snūduriuojantis žmogaus dvasinis gyvenimas ir skatinama ieškoti antgamtinės Tikrovės.

Žmogus trokšta pilnutinio gyvenimo, tačiau atgyvenusios ir naivios formos neįkvepia tikėjimo. Vienpusiškumo apraiškos – formalizmas ir beformiškumas, dirbtinumas ir nai-vumas, vienpusiška akcija ar vienpusiška kontempliacija, nelankstumas ir pataikavimas, sureikšmintą kovą ir kovos baimė, dangaus karalystės pragmatizmo skelbimas – stingdo bei siaurina tiek kultūrinį, tiek religinį gyvenimą. Nekatalikus ar nutolusius nuo katalikybės žmones nevalia siųsti į pragarą ir skirti jiems vien pasmerkimo žodžius. Žmogus norėtų gyventi su Dievu, bet neranda kelio į jį. Kelio į Dievą ieškoma narpliojant deginančias problemas, krikščioniškai nušviečiant pačius opiausius klausimus.

Dvasinio atsinaujinimo pagrindas – krikščioniškojo entuziazmo įveiksimas. Tai vidaus degimo, pastovios dvasinės vidaus įtampos, nukreiptos į idealo siekimą, pavertimas kultūriniais veiksmais ir aktyvia dvasine veikla. Ne tiek spekuliatyvus filosofinių bei teologinių prielaidų narstymas, kiek gyvoji dvasia gali sukelti psichologinę revoliuciją ir pramušti tradicinius religinius pa-pročius, sentimentalų religinį moralizavimą. Atnaujinimas reiškia egzistencinę būtinybę, dvasios sukūrij,

dvasinę dinamiką, apaštalinį nerimą, nuolatinę vidinę reformą. Tai revoliucinis aktas – esminis savęs pakeitimas; pažinimo, supratimo, mentaliteto permaina, perkeitimas. Tokiu būdu žmoguje gali iškilti naujasis Aš – sukurtas pagal Dievo paveikslą.

Krikščioniškos savimonės žadinimas ir formavimas. Skatinama konkrečiai gyvenimu parodyti, kad atnaujinimo procese Kristus yra realistiškiausias už visas realybes – gyvas, veikiantis, kalbantis. Tam būtina keisti tris dalykus: 1) atnaujinti save asmeniškai – savo gyvenimu parodyti, kad Kristus yra tikriausias mūsų gyvenimo faktas; 2) atnaujinti gyvenimo kovą: ugdyti drąsą į nieką neatsižvelgiant kovoti dėl Kristaus tiesos; parodyti, jog paklusnumas Kristui yra protingas, o tikėjimas – tiesa; 3) atnaujinti mokslo ir religijos santykį: tiesos ieškoti ne tik kaip gyvenimo fakto, bet ir teoriniais argumentais, t. y. formuoti savo pasaulėžiūrą.

Šiuolaikinis krikščioniškas dinamizmas kultūrinėmis formomis, idėjinėmis svarstybomis, gyvu pašnekesiu kelia žmogų iš intelektualinio lėkštumo, moralinio ištižimo ir skatina jį kurti ateities krikščionybę. Kunigo Stasio Ylos asmenybė yra gyvas tokio dinamizmo pavyzdys.

Dievo ir žmogaus santykis grindžiamas dialogu. Siekiama, kad išieškos artimo meilės jausmas sugyventų žmogaus kūrybines jėgas, užmegztų socialumą, sukeltų troškimą ieškoti, jungtų proto racionalumą ir gebėjimą pasiaukoti. Tada žmogus peržengtų savo individualizmą, save atrastų kitame, o kitą savyje – taip būtų atnaujinamos žmogaus dvasinės jėgos ir jis pats perkeičiamas. Didesnis dėmesys skiriamas asmeninio religinio patyrimo istorinei ir kultūrinei raiškai. Panaudojama daugiau įvairesnių, įtaigesnių, nuolatinį gyvosios dvasios atsinaujinimą žadinančių ar tiesiog provokuojančių psichologinių ir meninių priemonių.

Atvirumas įvairiems kultūros reiškiniams bei šiuolaikinėms idėjoms ir ištikimybė pagrindiniams krikščionybės principams. Neužsidaryti savo konfesijoje, neužmiršti, kad katalikiškų brojų daugiau ar mažiau gali būti ir kitose religijose. Stabmeldišką krikščionių elgseną keisti gyvu krikščionišku gyvenimu ir gyva krikščioniška sąmone. Kartu atskleisti vidinį krikščionybės grožį konkrečiais pavyzdžiais ir konkrečia krikščioniška kūryba. Kurti naują krikščionybę – tai suteikti jai naujas apraiškas ir formas: kad ji pajęgtų keisti asmenį ir jo gyvenimą ieškant Kristaus kaip žmogaus gyvenimo prasmės.

Šiuolaikinis krikščioniškas dinamizmas kultūrinėmis formomis, idėjinėmis svarstybomis, gyvu pašnekesiu kelia žmogų iš intelektualinio lėkštumo, moralinio ištižimo ir skatina jį kurti ateities krikščionybę. Kunigo Stasio Ylos asmenybė yra gyvas tokio dinamizmo pavyzdys.

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Liko 31 prašymas be
Lietuvių Fondo paramos

Ankstesnėje skiltyje glaustai aprašiau Lietuvių Fondo 2010 metų pelno skirstymo rezultatus. Ten minėtame „Liepsna 2010“ leidinyje buvo nuoroda, kad išsamus gautų prašymų sąrašas yra paskelbtas LF tinklalapyje (www.lithuanianfoundation.org). „Tikime, kad atsiras kiti fondai ar suinteresuoti asmenys, kurie suras tame sąrašė ką nors vertingo bei papildys Lietuvių Fondo pastangas ir parems tuos projektus, kurie be paramos negalės būti įvykdyti“, – rašo Algirdas Saulis, 2010 m. Pelno skirstymo komisijos pirmininkas.

Tad nusibasčiau į tą prašymų sąrašą duotu tinklalapio adresu. Pa-teiktame sąrašė radau 83 prašymus. Penkiasdešimt du iš jų susilaukė paramos, o likusieji 31 nieko negavo. Aštuoni paremti prašymai gavo tiek, kiek prašė. Iš jų trys didžiausios sumos teko doktorantūros studijoms PLB Lituaniistikos katedroje, University of Illinois at Chicago (13,860 dol.); Technologinėms priemonėms lituanistinių mokyklų mokytojų profesiniam tobulinimui (2,800 dol.) ir Lietuvių kultūros instituto XXX mokslinei konferencijai (2,000 dol.). Antra vertus, trys stambiausi nieko negavę prašymai buvo: Vasario 16-osios gimnazijos statybai ir išlaikymui (prašyta 115,000 dol.); America LTV (40,000 dol.) ir Stažuotėms lietuvių visuomeninėje veikloje JAV (29,000 dol.).

Pagal penkias prašymų kategorijas Švietimo reikalų kategorijoje septyni prašymai nieko negavo: Lituaniistinių mokyklų mokytojų ypatingas pagerbimas ir dvi švietimo premijos, Rašinių meno konkursas JAV lituanistinių mokyklų mokiniams, Švietimo tarybos interneto svetainė, Atvira internetinė lietuvių kalbos mokykla, Lietuvių mokytojų fondas ir Istorinis – edukacinis projektas Žalgirio mūšiu prisiminti. Kiti septyni prašymai paramą gavo, nors ir ne tiek, kiek prašyta.

Jaunimo reikalų grupėje devyni prašymai nieko negavo, o likusieji 15 gavo. Tarp negavusiųjų radau: Vaikų vasaros mokykla „1000 istorijų ir Laumės pėda“, Vaikų, paauglių, jaunimo edukacinės stovyklos „Žalgirio mūšiu – 600“, Jaunimo lyderių ugdymo stovykla „Vytauto Didžiojo vardo vertas lyderis“, Savaitgalinės edukacinės stovyklos „Šeimoms gerovės“, III respublikinis Jono Žuko jaunųjų vargonininkų konkursas, Jaunimo vertybinio ugdymo projektas, Jaunimo ekspedicija „Atmink“ į Rusijos Federaciją, Komijos Respublikos lietuvių tremties vietas.

Kultūrinių reikalų kategorijoje devyni prašymai liko be paramos: Juliaus Kaupo jubiliejinis minėjimas, LITHPEX-POLPEX 2010, Stovai „Dainavos“ meno ansamblio scenai, „Spindulio“ 35-rių metų jubiliejinis koncertas, „Suktinio“ 5-čio paminėjimo koncertas, „Sonata of Life“ – M. K. Čiurlionio kūrybos pristatymas, Tyrimo darbai „Žinutės nuo mirusių giminačių. Mirusiųjų kultas šiuolaikinėje lietuvių giminystės sistemoje“, Tarptautinis muzikos festivalis „Sugrižimai“, Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlodo Putvinskio archyvo restauravimas. Dvylika prašymų ką nors gavo.

Dešimt prašymų Visuomeninių reikalų kategorijoje buvo paremti. Kiti trys liko be paramos: Vasario 16-osios gimnazijos klasių priestato statybos ir gimnazijos bendrabučio išlaikymas, Knyga „LLA kovos Žemaitijoje“ I dalis, Neįgaliojo asmens sveikatos gerinimo lūkesčiai.

Žiniasklaidos kategorijoje trys prašymai liko nepatenkti: neparemtas „Pasaulio lietuvių“ žurnalas, American LTV ir TV laida „Lietuviška savaitė“. Aštuoniems prašymams buvo kiek nors skirta.

Apibendrinant prašytas ir skirtas sumas, didžiausią prašytos sumos procentą – 61 proc. – gavo Švietimo reikalai. Po jų – Kultūriniai reikalai (skirta 32 proc. prašytos sumos), Jaunimo reikalai (24 proc.), Žiniasklaida (16 proc.) ir Visuomeniniai reikalai (12 proc.).

Verta pakartoti LF raginimą kitiems fondams bei galimiems mecenatams pasidomėti LF lėšų negavusiais projektais ir atitinkamai atsiliepti.

Nėra namų be dūmų ir svetimžodžių

Beskaitant įvairių prašymų pavadinimus akin krito svetimybų „virusiškai“. Apskritai paėmus, kalba gana graži ir taisyklinga, bet rašytojai savo projektų pavadinimus galėjo dar lietuviškiau aptarti. Štai keletas man užkliuvusių žodžių: „edukacinės“, „infrastruktūros“, „lyderių“, „restauravimas“, „kompaktinių“, „bukletas“. Gerai nuteikė gražių lietuviškų terminų tikslus vartojimas, pvz., „tobulinimas“, „kaupimas“, „lūkesčiai“. Neįaukiai pasijutau arčiau, antrą kartą, paskaitęs prašymų pavadinimus. Iš tikrųjų, kiek daug lietuvių kalboje yra išpilielinusių svetimų ar tarptautinių žodžių. Paminėsiu tik keletą: „premiija“, „profesinis“, „konferencijos“, „studijos“, „internetinis“, „fondas“, „projektas“, „jubiliejinė“, „turnyras“, „festivalis“, „federacija“, „kongresas“, „centras“, „ekspedicija“, „organizavimas“, „archyvai“, „koncertas“, „galerija“, „katalogas“, „brošiūra“, „gimnazija“, „žurnalas“, „programa“. Jie mano akies tikrai nerėžia, nes su jais užaugau nuo lopšio.

Nukelta į 9 psl.

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

Lėlė su kimono, skraidantys žmonės ir Darwin laiškai 44-tas Smithsonian folkloro festivalis

Moteris atsisėdo į traukinį. Ji išsiėmė lietuvišką laikraštį iš savo rankinuko. Traukinio durys užsidarė ir traukinys traukė į priekį. Moteris jau perskaitė kelias laikraščio dalis, kai pagaliau atvažiavo į savo stotį – Metro Center. Ji skubiai perėjo į kitą traukinį. Kadangi juo turėjo važiuoti trumpai, tik pastovėjo iki Smithsonian stoties ir galvojo apie savo dieną. Kaip gerai, kad galėjo gyventi taip arti Washington, DC. Ji nusišypsojo, galvodama, kaip jos vyras ir dukros, viena trejų metų, kita gimusi šią žiemą, ją aplankys prie žinomo Washington „Mall“, didžiulės vejos tarp Kapitolijaus ir Washington paminklo. Moteris išlipo Smithsonian stotyje ir keliavo ilgais automatiniais laiptais į saulę ir į karštį.

Moteris buvo savanorė vertėja Smithsonian folkloro festivalyje. Šiais metais baltų kraštai buvo pristatomi festivaly. Lietuvė padėjo amerikiečiams, kurie nemokėjo lietuviškai, ir lietuviams, kurie atvažiavo iš Lietuvos į festivalį, kurie nemokėjo angliškai, suprasti vieni kitus.

Vėliau tą dieną, kai moteris laukė vyro ir dukrų, margučių meistrė ragino vertėją pabandyti marginti margutį su vašku. Vertėja niekada nebuvo marginusi kiaušinių su vašku, tad pabandė. Ji smagiai margino su vašku ir kalbėjo su margučių meistre. Paskui jos vyras ir dukros atvažiavo ir visi nuėjo valgyti pietų...

***

Mano mama buvo ta vertėja. 1998 metais Lietuva, kartu su Latvija ir Estija, buvo pristatoma Smithsonian folkloro festivalyje. Aš nieko neprisimenu, nes man buvo penki mėnesiai. Tik žinau, kad tai buvo mano pirmas folkloro festivalis ir kad mama buvo vertėja.

Aš prisimenu 2005-tais metais, kai man buvo septyneri metai, buvo pristatomas arabų kraštas Oman. Ten išmokome, kaip daromas „indigo“. Mama nusipirko medžiagos ir sakė, kad tokia moteris gal jai galėtų padaryti kažką iš jo. Aš irgi labai norėjau „indigo“, bet mama sakė, jeigu liktų medžiagos iš jos „indigo“, tai gal ta moteris man irgi padarytų ką nors. Bet kas, jeigu neliks? Jeigu neužteks? Prašau, Mama? Pagaliau aš irgi išsirinkau medžiagą. Mama išsirinko baigtą „indigo“, o aš nebaigtą, nes man labiau patiko spalva. Dabar dar nieko neatsitiko su medžiagomis, mes dar gal gausim mūsų „indigo“ drabužius... Mama man taip pat nupirko tokį paukštį su blizgučiais. Jis dar sėdi mūsų namuose.

2007-tais metais buvo Virginijos (Virginia) valstijos 400 m. gimtadienis. Aš kaip tik baigiau trečią klasę, kurioje mes mokėmės apie Ameriką, kaip Anglijos koloniją, ir Amerikos nepriklausomybės karą. Todėl aš labai domėjausi Virginija. Prisimenu kaip mama ir aš važiavome su mano drauge Mica ir jos mama. Mamos norėjo pamatyti Mekong upės palapines, Mica norėjo pamatyti Šiaurės Airijos, o aš – Virginijos. Mekong upės rajonas vis dėlto buvo įdomiausias. Man patiko Šiaurės Airija, nes aš esu

ir airių kilmės, ten buvo toks vyras, kuris iš molio darė gėles ir dobilus vazoms ir kitiems daiktams. Aš gerą pusvalandį tik stovėjau ten ir žiūrėjau, kaip tas vyras dirbo. Jis man davė dobilą. Deja, Virginija nebuvo labai įdomi.

NASA (National Aeronautics and Space Administration) šventė savo 50-tą gimtadienį 2008 m. Buvo visai įdomu girdėti apie žmonių keliones į kosmosą. Padarė tokį įspūdį, kad aš norėjau keliauti į kosmosą. (Kartais norėčiau, bet tai neatsitiks – nenorėčiau būti griežtųjų mokslų mokslininke.) Man patiko pokalbis apie maistą kosmose.

Tais metais buvo pristatomas ir Bhutan. Man patiko Bhutan, nes tas kraštas turi labai daug įdomių pašto ženklų. Aš nusipirkau pašto ženklų savo rinkiniui. Net buvo kvepiančių pašto ženklų! Aš taip pat rašiau vaikui Bhutane laiškutį, dėl ko aš esu dėkinga, ir vaikas atrašė ir man atsiuntė!

Straipsnio autorė Gabrielė Gedo festivalio metu atsigaišina arbūzu.

Gintos Remeikytės-Gedo nuotr.

2009 m. Velsas buvo pristatomas. Man patiko Velsas, nes aš esu ir valų kilmės. (Ir lietuvių, ir vengrų, ir airių, ir škotų...) Mano mėgstamiausias pristatymas buvo labai, labai, labai, labai, labai įdomus ir išraiškingas pasakotojas. Jis pasakojo valų liaudies pasakas.

Bet užteks apie praeitį, laikas 44-am Smithsonian folkloro festivaliui...

Trys vietos: Meksika, Ramiojo vandenyno azijiečiai amerikiečiai (RVAA) ir „Smithsonian: Inside Out“. Neskambėjo ypač įdomiai, bet buvo. Meksikoje buvo palapinė su saldinais. Kai kurie atrodė keistai, tačiau kiti labai skaniai! Ir visus, visus norėjau pabandyti! Man ypač patiko stebėti, kaip tokia moteris iš kukurūzų darė lėles balerinas. Pirmą buvo oranžinė. Aš labai norėjau tos lėlės.

Meksikoje yra daug visokių indėnų – Aztecs, Mayans, Wixarika. Ir daug daug daugiau. Jie turi daug skirtingų kalbų. Jie irgi turi daug festivalių, švenčių ir ritualų. Daugelis festivalių ir ritualų turėjo kažką bendro su kukurūzais. Vienoje kultūroje kukurūzai buvo penkių spalvų. Įdomu, kad tokios skirtingos šalys, to-

kiose skirtingose vietose ir panaši istorija: kita šalis jiems neleido būti nekatalikiškais. Man taip pat buvo įdomus „quinceanera“ festivalis. Tai yra kaip amerikiečių „Sweet Sixteen“ arba žydaičių „Bat Mitzvah“, bet „quinceanera“ yra švenčiama penkioliktojo gimtadienio proga.

Tačiau įspūdingiausias ir populiariausias pristatymas Meksikoje buvo skraidymas. Taip, skraidymas. Tai yra kukurūzų festivalis, kuris vyksta arba pavasarį, arba rudenį. Yra didžiulis stulpas, 50–60 pėdų aukščio, įsmeigtas iki vieno metro gylio. Tačiau šitame festivalyje buvo truputį skirtinga. Kol keturios moterys šoka apačioje, keturi vyrai lipa į stulpo viršų (be jokių saugos diržų!). Pirmu ruošia virves skraidymui. Paskiau kiti du lipa į viršų. Vienas iš jų (arba paprastai penktas vyras) šoka ant stulpo viršaus! Be saugos diržų! Tada vyrai ruošiasi „skristi“ (jie skrenda virvėmis). Kai skrenda, jie „tampa“ vanagais. Skrenda aukštyn kojomis!

gal net labiausiai, patiko RVAA.

„Smithsonian: Inside Out“. Toks buvo trečias skyrius šiame festivalyje. Man labai patiko pokalbis apie retas knygas. Smithsonian bibliotekos turi net Darwin laiškus ir kažką, kas parašyta Galileo ranka! Mama paklausė, ar yra didelis panašumas su Kongreso biblioteka. Atsakymas buvo: taip, yra truputį panašumo, bet Smithsonian bibliotekose yra daugiau knygų, kurios turi kažką bendra su Smithsonian muziejais.

Mes taip pat išgirdome pokalbį apie fotografavimą.

Mamai labiausiai patiko pokalbis apie kalbas. Truputį kalbėjo, kaip kalbos miršta ir kaip reikia jas gauti. Pasakojo, kaip seniai seniai tokia tuščia Smithsonian knyga keliavo po JAV. Kai kas nors kur nors nukeliaudavo, veždavo šią knygą, į kurią rašydavo indėnų kalbų žodžius, kaip „koja“ arba „labas“. Dabar ši medžiaga padeda kai kurioms indėnų tautoms atkurti savo kalbas. Po pokalbio mes su mama pridėjome mūsų kalbas (lietuvių ir anglų) prie kalbų žemėlapiu.

Festivalyje maistas buvo labai skanus. Mes pirkome daug limonado ir „smoothies“. Taip pat buvo skanių vaisių. Vieną dieną mes nusipirkome didžiulį arbūzą. Meksikos maistas buvo labai skanus.

Mama ir aš apsilankėme keliuose naktiniuose koncertuose. Filipinų koncerte FIL-AM šokių ansamblis šoko įvairių vietovių šokius ir grojo Rondalla orkestras. Ralph Rinzler Memorial koncerte dainavo daug žmonių. Pirmą, moteris iš „Sweet Honey in the Rock“ ir kiti geri Afrikos amerikiečiai dainininkai dainavo laisvės dainas. Paskiau Hazel Dickens ir Alice Gerrard dainavo „country“ dainas, kaip „Take Me Home, Country Roads“, ir grojo gitara. Man labiausiai patiko havajų muzika ir šokiai. Buvo įdomu, kokie skirtingi tie šokiai gali būti.

Jeigu aš galėčiau surengti folkloro festivalį, žinau, koks jis būtų. Seniau būdavo pristatomos keturios vietos festivalyje, taip aš ir organizuočiau. Mama sugalvojo, kad galėtų būti Gintaro kelias. Aš galėčiau būti vertėja Lietuvai, o mano šokių grupė galėtų šokti tautinius šokius ir dainuoti lietuviškas dainas koncerte. Antra dalis būtų Amerikos miuziklas. Man labai patinka miuziklai. Žmonės, kaip Joel Grey, Idina Menzel, Sandy Duncan ir Cathy Rigby, ten koncertuotų. Julie Andrews irgi apsilankytų ir kalbėtų. Kadangi aš būčiau savanorė, visus sutikčiau. Trečia dalis būtų „Pagal Mississippi upę“, nes aš labai mėgstu Mark Twain knygą. Būtų labai smagu ir įdomu. Paskutinė dalis būtų „Pasaulio lėlės“, nes būtų žavinga ir gal pridėčiau prie savo rinkinio. Šitai greičiausiai neatsitiks, bet negaliu sulaukti 2011 m. folkloro festivalio.

(Sutrumpinta).

Gabrielė Gedo
12 metų

Praeitimi tebegyvenanti Baltarusija ruošiasi prezidento rinkimams

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“
iš Baltarusijos

Spalio 20-ąją Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su užsienio reikalų ministru Audroniumi Ažubaliu lankėsi kaimyninėje Baltarusijoje. Tai atsakomasis vizitas – šios šalies prezidentas Aleksandr Lukašenka Lietuvoje lankėsi praėjusių metų rudenį.

Oficialiai skelbiama, kad prezidentė vyksta į kaimyninę šalį aptarti būsimumų prezidento rinkimų. Tiesą sakant, aptarti nelabai yra ir ką – mažai kas abejoja, kad gruodžio 19-ąją prezidento rinkimus Baltarusijoje nesunkiai laimės ir jau ketvirtą kadenciją šaliai vadovaus paskutiniu Europos diktatoriumi vadinamas A. Lukašenka. Trijų pastarųjų prezidento rinkimų metu jis surinkdavo apie 80 proc. visų balsų, vargu ar surinks mažiau ir šiemet.

Suprasti šį A. Lukašenka fenomeną geriau galima lankantis pačioje Baltarusijoje ir kalbant su paprasčiausiais žmonėmis. Daug kas šalies prezidentą labai myli ir dievina, nemažai žmonių jo nekenčia, tačiau beveik visi – gerbia. Vos apie 20 mylių nuo Vilniaus nuvažiuojęs ir sieną kirtęs gali iš karto pasijusti sugrįžęs į sovietinę praeitį, kurią daugelis jau pamiršęs, o jaunimas ir visai neišsivaizduoja.

Beveik kiekviename žingsnyje gali stebėtis ir tik džiaugtis, kad pats gyveni jau visai kitokioje valstybėje nei sovietmečiu, kad nebegalioja daugybė keistų draudimų, apribojimų, gatvėse nevaikšto būriai milicininkų, o parduotuvėse nepasitinka piktos pardavėjos, kurioms tu sutrukdamas kokią pašnekesį tarpusavyje.

Žinoma, permainos ateina ir į šią šalį. Vos įvažiuojant į ją, pasitinka vienodos namų tvoros, kurios puošia visus miestelius. Jos kiekvieną pavasarį nudažomos talkų metu, pinigų dažams skiria valstybė. Šioje valstybėje dirba beveik visi – nedarbas, kuris dar neseniai nesiekė ir 1 proc., dabar pakilęs iki 1,2 proc.

Dirba daugybė pensininkų, ir iš pradžių net sunku suprasti, iš kur jie gauna darbo. Tai paaiškėja, kai apsilankai mokamame tualete (jie beveik visi šioje šalyje mokami ir apsilankymas kainuoja nuo 15 iki 35 JAV centų) – beveik kiekviename dirba trys moterys, iš kurių viena renka pinigus, kita karpą ir į rankas įbruka po tris-keturis tualetinio popieriaus gabalėlius, o trečia prižiūri švarą ir

valo. Dešimtajame pagal dydį Baltarusijos mieste Baranovičiuose, kur gyvena apie 170,000 žmonių, vienintelis didžiulis devynių aukštų viešbutis tokiu metų laiku visiškai tuščias, bet kiekviename aukšte budi po prižiūrėtoją, kuri sėdi tuščiam koridoriuje ir skaito laikraštį ar mezga. Štai tau ir darbo vietos...

Parduotuvėse tik retai kur pamatysi savitarną – visų prekių reikia prašyti už prekystalio stovinčių surūgusių pardavėjų, o jei kokioje jų jau yra savitarna, tai beveik prie kiekvienos lentynų eilės budi po apsugininką, piktu žvilgsniu stebintį kiekvieną tavo judesį. Prekių kainos įvairios – baltarusiškos prekės, kurių dalis čia sudaro apie 80 proc., pigesnės nei Lietuvoje, bet užsienio prekės gerokai brangesnės.

Vidutinis atlyginimas Baltarusijoje – apie 900,000 rublių (apie 375 JAV doleriai per mėnesį), minimalus atlyginimas siekia 250 dolerių, o bedarbio pašalpa tiesiog apgailėtina – vos apie 30 dolerių, tad visi ir stengiasi dirbti. Litras benzino čia kainuoja 1,2 JAV dolerio, gatvėse dar daug vos judančių sovietmečio automobilių. Už kilovatvalandę elektros energijos baltarusiai moka 6,25 JAV cento (lietuviai moka 18,75 cento),

Gatvėse netrūksta senų sovietinių automobilių.

šildymas taip pat kelis kartus pigesnis nei Lietuvoje. Pensijos siekia apie 150–200 dolerių per mėnesį, ir baltarusiams to užtenka, nes prezidentas pasirūpino, kad pensininkai, kurie sudaro didelę elektorato dalį, už važiavimą miesto autobusais mokėtų tik simbolinę kainą, jie turi daugybę lengvatų vaistams, gydymui ir pan.

Tad vyresnio amžiaus žmonės mūru stoja už savo prezidentą, paklausti apie demokratiją sako, kad jos nereikia, nes ir taip gerai gyventi.

Prie nacionalinės bibliotekos maršruoja kareiviai.

Jaunesni, labiau išsilavinę žmonės šalyje pasigenda opozicijos, kuri silpna, susiskaldžiusi ir nesugebanti iškelti vieno kandidato prezidento rinkimuose, jie pasigenda ir laisvos spaudos, nes visi laikraščiai vienodai giria prezidentą ir jo kilnius darbus visuomenės labui.

Neseniai ant A. Lukašenka supyko ir Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev, drįšęs priminti apie demokratijos suvaržymus ir apie nuolat

apsilankyti Nacionalinės bibliotekos pastate. Čia yra įrengta apžvalgos aikštelė 72 metrų aukštyje, iš kurios tikėjimės pasigėrėti Minsko panorama. Deja, aikštelė buvo uždaryta, pastatas evakuotas, aplinkui stovėjo išminuotojų automobiliai, o prie įėjimo į deimanto formos biblioteką žygiavo uniformuoti kareiviai. Kai drįsome apsauginių paklausti, kodėl biblioteka uždaryta ir evakuota, išgirdome, kad vakare joje žada posėdžiauti miesto tarybos nariai – štai dėl to ir tokios apsaugos priemonės...

Žinoma, Minske trečiadienį viešinti Lietuvos prezidentė daug ko nematys, nes paradinė šios šalies pusė gali būti labai įspūdinga – tuo jau teko įsitikinti ankstesnių apsilankymų šioje šalyje metu, kai Gardino mieste vykdavo verslo parodos ir oficialūs priėmimai. Prezidentė turbūt niekas nepapasakos, kad šiemet rugsėjį, kai Lydos mieste vyko derliaus šventė, buvo nutarta skubiai atstatyti Lydos pilį, o šalia per dvi savaites buvo iškeldinta apie 20 sodybų ir kelios dešimtys ekskavatorių iškasė dirbtinį tvenkinį, nes ir kituose miestuose išlikusios pilyys yra prie upių ar ežerų.

A. Ažubalis Minske kalbėsis apie palengvintą sienos režimą 50 kilometrų zonoje gyvenantiems abiejų šalių piliečiams. Tai reiškia, kad Lydos ar Gardino gyventojai galės lengviau atvykti į Lietuvos pasienio regionus, o Druskininkų ar Vilniaus gyventojai – lankytis anapus sienos. Tai palengvins tarpusavio žmonių ryšius, leis sutaupyti pinigų, nes dabar vizos kainuoja daugiau kaip 100 dolerių, ir baltarusiams Šengeno šalių vizos dar brangesnės nei lietuviams – baltarusių. Iš viso ši naujoji tvarka, kuri buvo parengta jau pernai, bet tada Vilniuje viešėjęs A. Lukašenka susitarimo dar nepasirašė, palies 800,000 Lietuvos ir 600,000 Baltarusijos gyventojų.

Vienai ar dviems dienoms nuvykti į kaimyninę Baltarusiją, apsišarvavus kantrybe pasienyje, kur yra daugybė formalumų ir reikalavimų, nuvažiuoti įdomu, kaip įdomu retkarčiais grįžti į praeitį, tačiau po to jau labai aiškiai supranti, kad norisi palikti tą šalį ir kuo greičiau grįžti namo, kur gatvėmis nevaikšto būriai milicininkų, parduotuvėse ant tavęs nešaukia tik todėl, kad tu užėjai ko nors nusipirkti, o tualete nepasiūlo vos trijų-keturių popieriaus skiautelių. Gal kada nors pasikeis ir ta šalis, bet akivaizdu, kad tam dar reikės labai daug laiko...

Minsko centrą tebepuošia Lenino statula.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Vilnius, spalio 20 d. (Tiesa.com) – Lietuvos ambasada Argentinoje ir šios Pietų Amerikos Lietuvos Bendruomenės pakvietus į šį tolimą žemyną su koncertine programa atvyko Alytaus liaudies dainų ir šokių ansamblis „Dainava“. Daugelį pasaulio šalių aplankiusio kolektyvo programa skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-mečiui ir Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms paminėti. Dvi savaites trukianti viešnagė prasidėjo spalio 14 dieną koncertu Argentinos General San Martin mieste, kurį su Alytumi sieja glaudūs bendradarbiavimo ryšiai. Kelionės metu numatyta aplankyti Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos Lietuvos Bendruomenes. Kartu su ansambliu į Lotynų Ameriką atvyko ir Alytaus verslininkų grupė. Lietuvos ambasada Argentinoje ir vietos lietuviai jiems organizuoja verslo forumus, kuriuose tikimasi užmegzti naudingų ryšių.

Tautinių mažumų teisėmis gali naudotis kas dešimtas Lenkijos lietuvis

Vilnius, spalio 20 d. (BNS) – Tautinių mažumų teisėmis gali naudotis dešimtadalis Lenkijos lietuvių, gyvenančių daugiausia Punske, sako Lenkijos Lietuvos Bendruomenės (LB) vicepirmininkas Petras Maksimavičius. Anot jo, Lenkijos lietuviai turi galimybę pasinaudoti tautinių mažumų teisėmis, bet baiminasi diskriminacijos.

„Nėra taip, kad visoje valstybėje būtų galima laisvai savo pavardę užrašyti. Žmonių, kurie asmens dokumentuose turi lietuviškus vardus ir pavardes, labai mažai. Yra ir psichologinis Lenkijos lietuvių požiūris. Kai kas nenori keisti pavardės, nes mano, kad gali turėti problemų įsidarbinant ar kur nors kitur. Kai kuriose vietovėse, ypač provincijoje, lenkų visuomenė nusiteikusi patriotiškai“, – teigė P. Maksimavičius.

Jo nuomone, lietuviai lietuviais nevaržomai jaustis gali nedidelėje teritorijoje – Punske, kur sudaro daugumą. Likusieji apie 90 proc. visų Lenkijos lietuvių savo tautines teises mato tik popieriuje.

„Punske, Seinuose, Suvalkuose ir Varšuvoje padėtis skirtinga. Lenkijoje priimtas Tautinių mažumų įstatymas, tačiau jo galiojimas užtikrintas tikrai vienoje teritorijoje – Punske valsčiuje. Kartais Punkskas Lenkijos politikų Lietuvoje pristatomas kaip vizitinė kortelė. Tačiau nutyliama, kad už Punske valsčiaus ribų vietovių pavadinimai lietuvių kalba ir daugelis kitų dalykų yra neįmanomi“, – kalbėjo P. Maksimavičius.

Pasak jo, Lenkijos tautinių mažumų įstatymo suteikiamomis teisėmis negali naudotis tų Lenkijos valsčių lietuviai, kur jie sudaro mažiau kaip 20 proc. visų gyventojų.

„Negalioja taisyklės dėl dvigubų vietovardžių pavadinimų, pagalbinės lietuvių kalbos, gatvių pavadinimų“, – vardijo P. Maksimavičius.

Esą su nemažomis problemomis susiduria ir lietuvių šeimų vaikai – ne visi gali mokytis gimtąja kalba. „Lietuviškos mokyklos veikia tikrai Seinų ir Punske savivaldybėse. Pagrindinė problema, be abejo, yra finansavimas. Tos savivaldybės, kur daugumą sudaro lietuviai, mokyklas finansuoja pakankamai – prideda trūkstantą dalį prie mokinio krepšelio lėšų. O ten, kur savivaldybė ne taip nusiteikusi, tarkim, Seinuose, susidaro problemų“, – kalbėjo P. Maksimavičius.

„Daugiausia mūsų yra Suvalkuose, Seinuose, kitose vietovėse. Dauguma gyvena už Punske ribų, tačiau jie savo teisėmis naudotis negali. Apie 800 lietuvių gali naudotis tomis teisėmis, apie kurias kalba lenkų politikai. O pusšesto tūkstančio – negali“, – pridūrė pašnekovas.

Pasak jo, keliskart mėginta kalbėti su Lenkijos valdžia, prašyti geresnio lietuvių mažumos teisių užtikrinimo. Tačiau atsako beveik nebuvo. Pasak P. Maksimavičiaus, kai tautinių mažumų teisėmis gali naudotis tik kas dešimtas Lenkijos lietuvis, Lenkijos politikų pareiškimai apie lenkų mažumos padėtį Lietuvoje yra neadekvatūs.

Lietuvos ir Baltarusijos žmonėms atsiveria naujos galimybės

Atkelta iš 1 psl. Tai konkretus, Baltarusijos suartėjimą su Europa skatinantis žingsnis“, – sakė prezidentė.

Lietuvos ir Baltarusijos delegacijų susitikimo metu aptartas ir bendradarbiavimas energetikos bei transporto srityse. Kalbant apie Lietuvą ir Baltarusijoje naujai statomas atominės elektrinės Lietuvos va-

dovė pabrėžė, kad Lietuvos ir kitų regiono valstybių siekis – užtikrinti, kad visos branduolinės jėgainės regione būtų saugios ir atitiktų tarptautinius gamtos saugos reikalavimus.

Lietuvos ir Baltarusijos prezidentai taip pat aptarė ukrainietiškos elektros energijos tranzito per Baltarusijos teritoriją galimybę ir naftos importo į Baltarusiją per Klaipėdos

URM įspėja dėl kelionių į Abchazijos ir P.Osetijos regionus

Vilnius, spalio 20 d. (DELFI.lt) – Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) atkreipia dėmesį į riziką ir pavojus, su kuriais susiduria Lietuvos piliečiai, kai pažeidžiami Gruzijos įstatymus vyksta į Abchazijos ir Cchinvalio (Pietų Osetijos) regionus Gruzijoje.

„Pakartotinai raginame laikytis URM siūlymo nevykti į minėtus Gruzijos regionus. Siūlymas yra skelbiama ministerijos ir Lietuvos ambasados Gruzijoje interneto svetainėse www.urm.lt ir <http://ge.mfa.lt>“, – rašoma URM pranešime spaudai.

Pagal galiojančius Gruzijos įstatymus, užsienio piliečiams, pasak URM, patekti į okupuotą Abchazijos ir Cchinvalio regiono (buvusios Pietų Osetijos) teritorijas galima tik Gruzijos Vyriausybės nustatyta tvarka ir tik iš Gruzijos vyriausybės kontroliuojamos teritorijos pusės: įvažiuoti į

Abchaziją ir iš jos išvažiuoti galima tik per Zugdidžio savivaldybę; patekti į Cchinvalio regioną (Pietų Osetiją) ir iš jo išvykti galima tik per Gorio savivaldybę.

Užsieniečiai, atvykę į šias teritorijas nesilaikydami Gruzijos Vyriausybės nustatytos tvarkos, rizikuoja susidurti su sunkumais iš jų išvažiuoti. Atvykimas į šias teritorijas tiesiogiai iš kitų valstybių Gruzijoje yra traktuojamas kaip nelegalus Gruzijos sienos perėjimas ir yra atitinkamai baudžiamas. Valstybės, išleidusios užsieniečius į šias teritorijas, nebūtinai išleidžia juos atgal pas save, nes nustoja galioti išduotos vienkartinės vizos. Vykdymo į Gruzijos regionus pažeidžiant šios šalies įstatymus atvejais Lietuvos užsienio reikalų ministerija negali užtikrinti buvimo šiose teritorijose saugumo ir tinkamai atstovauti jose Lietuvos piliečiams.

Norvegijoje lietuvių daugėja

Vilnius, spalio 20 d. (DELFI.lt) – Atvykėlių iš Lietuvos Norvegijoje daugėja kiekvienais metais. Mūsų krašto emigrantai šioje šalyje kelia ir ekonomikos, ir nusikalstamumo rodiklius. Oficiali statistika rodo, kad šių metų sausio 1 d. Norvegijoje gyveno 4,8 mln. žmonių, imigrantų tarp jų – apie 10 proc., taigi beveik pusė milijono.

Per pastaruosius kelerius metus kasmet į šią šalį atvyksta beveik triskart daugiau žmonių, nei išvyksta, todėl bendras gyventojų skaičius kasmet didėja. Pažymima, kad nuo 2007 m. labiausiai auga imigrantų iš Lenkijos, Vokietijos, Švedijos ir Lietuvos skaičius.

Vyriausybės reguliuojamas kapitalizmas Norvegijoje sukūrė tokį aukštą gyvenimo lygį, kad atvykstančiųjų į šalį negąsdina nei kalbos nemokėjimas, nei mažiausia mokama alga. Ji siekia, oficialiais duomenis, 134,74 Norvegijos kronos (NOK) už valandą (apie 57 litus) specialistams ir 120,5 NOK (apie 52 litus) – nekvalifikuotiems darbininkams.

Daugiausia trūksta darbo jėgos statybose, žemės ūkyje, žvejyboje ir žuvies apdorojimo pramonėje, laivų remonte ir statyboje, naftos gavyboje jūroje.

Lietuvių kalbos vertėja, jau kelerius metus talkinanti regiono policijai ir teismams, spėjo, kad pagal padarytų nusikaltimų kiekį jos tautiečių visoje Norvegijoje pernai galėjo būti apie 42,000. Bet tai – tik arčiau tiesos nei tikslūs duomenys, nes žmonių judėjimas vyksta be atvangos.

„Kai po 2003 m. į Norvegiją ėmė plūsti lietuviai, nusikaltimų padarėjų kelis kartus. Padarytų nusikal-

timų skaičiumi Lietuvos gyventojai aplenkė lenkus, o policija tik visai neseniai perprato lietuvių vagių darbo stilių. Dabar kiekvieną savaitgalį suima jų po kelis. Žmonės čia buvo įpratę gyventi saugiai, todėl jie nustebinti, bendruomenėse jaučiamas priešiškas imigrantams. Tačiau dirbančiais lietuviais jie patenkinti, ypač medikais, o jų, pavyzdžiui, vieno miestelio ligoninėje dirba net šeši, visi gydytojai – iš Santariškių“, – pasakojo jau dešimtmetį Norvegijoje gyvenanti mergina, vakarais, kai turi laiko, mokanti lietuvių darbininkus norvegų kalbos.

Pasak jos, mažiausiai socialinei pensijai gauti užtenka šalyje pagyventi 5 metus ir iš jų 3 turėti nuolatinį darbą. Tokia pensija siekia 4,500 NOK (apie 1,960 litų). Todėl nemažai lietuvių, iš pradžių komandiruoti iš Lietuvos, stengiasi susirasti darbą pas norvegus ir įgyti visas socialines garantijas, tarp jų – šimtaprocentinį nedarbingumo apmokėjimą nuo pirmos darbo dienos.

Norvegijoje viešbučio virtuvėje dirbanti Jurgita iš Jonavos sakė: „Skaičiuojant litais, aš uždirbu apie 7,000.“ Suabejojus, ar lietuviškos ir norvegiškos algos skirtumo „nesuryja“ didesnės išlaidos būstui ir maistui, ji sakė, kad Lietuvoje paplitusi tokia nuomonė iš dalies yra klaidinga.

„Gyvenimas čia kainuoja ne brangiau negu Lietuvoje. Kita vertus, mes juk nevaikštome į turistams skirtas parduotuves ir restoranus. Užmiestyje yra pigūs prekybos centrai, vadinamosios socialinės parduotuvės, kur mėsos kilogramas kainuoja 12 litų. Ten ir apsiperkame“, – aiškino Jurgita.

Pasaulio naujienos

Rusija, Prancūzija ir Vokietija skatins Iraną bendradarbiauti

Rusijos prezidentas D. Medvedev (k.), Prancūzijos vadovas Nicolas Sarkozy ir Vokietijos kanclerė Angela Merkel. **EPA nuotr.**

Dovilis, spalio 19 d. (BNS) – Rusija, Prancūzija ir Vokietija ketina paraginti Iraną bendradarbiauti su tarptautine bendruomene, per derybas Prancūzijos Dovilio mieste teigė Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev.

„Šios derybos rodo, kad mes daugelį dalykų suprantame vienodai. Tai suteikia mums galimybę derinti savo veiksmus ir pasiekti aiškių rezultatų“, – teigė D. Medvedev žurnalistams po viršūnių susitikimo su Vokietijos ir Prancūzijos vadovais.

Rusijos vadovas teigė, kad derybos buvo sutelktos į regioninius klausimus, Artimuosius Rytus ir Iraną.

Kalbant apie Iraną, jis pareiškė, kad šalis „sutarė mėginti suderinti anksčiau naudotas priemones“. „Viena vertus, mes turime vadovautis patvirtintais dokumentais. Kita vertus, turime spausti Iraną ir skatinti jį bendradarbiauti visais klausimais“, – teigė D. Medvedev.

Vakarai įtaria, kad Iranas vykdo branduolinę programą, siekdamas pasigaminti masinio naikinimo ginklų, tačiau Teheranas šiuos kaltinimus primygtinai neigia, tvirtindamas, kad šalies branduolinė programa skirta itin taikiems tikslams – elektros energijos gamybai.

Europos Komisija siūlo įvesti bendrą Europos pridėtinės vertės mokestį

Vilnius, spalio 20 d. (BNS) – Europos Komisija (EK) pasiūlė vykdant pertvarkas, kurių tikslas būtų rasti kito Europos Sąjungos (ES) biudžeto įplaukų šaltinius, įvesti bendrą Europos pridėtinės vertės mokestį (PVM), tačiau specialistai neabejoja, kad įgyvendinti šį sumanymą bus itin sudėtinga.

Pasiūlymams būtinas ES valstybių narių ir Europos Parlamento pritarimas. **BFL nuotr.**

Komisija siekia sudaryti ES daugiau galimybių pačiai surinkti lėšų į 2014–2020 metų biudžetą ir sumažinti pinigų stokojančių vyriausybės įnašus. ES ekonomikos milžinai – Didžioji Britanija, Prancūzija ir Vokietija – neslepia, jog nepritaria bendro Europos mokesčio sumanymui, ypač po recesijos ir skolų krizės, kuri priverė vyriausybes riboti išlaidas ir didinti mokesčius.

„Visus raginame be jokių tabu dalyvauti atvirose diskusijose, visų pirma dėl principų, kuriais būtų

pagrįstas būsimas ES biudžetas po 2013 metų“, – pareiškė EK pirmininkas Jose Manuel Barroso. „Dabar, kai valstybių išlaidoms tenka atlaikyti didelį spaudimą, mes siūlome būdus, kaip būtų galima sudaryti tokį Europos biudžetą, kuris atitiktų iššūkius, su kuriais visiems mums tenka susidurti“, – pareiškė jis.

Maždaug tris ketvirtadalius ES biudžeto, kuris šiemet sudaro apie 123 mlrd. eurų, sudaro valstybių narių įnašai, o likusi dalis surenkama taikant specialųjį mokestį valstybių narių pajamoms iš PVM ir importo muitų.

„Dabartinė ES finansavimo sistema laipsniškai virto painia ir neaiškia įnašų iš valstybių narių biudžeto, korekcijų ir permokų gražinimo maišalyne“, – pareiškė Komisija.

Komisija siūlo taikyti naujus būdus lėšoms surinkti – be kita ko, siūloma perkelti į ES biudžetą dalį įplaukų iš finansinių sandorių mokesčio, pajamų iš šiltnamio poveikį sukeliančių dujų išmetimo leidimų pardavimo aukcione ar iš ES mokesčio, susijusio su oro transportu. Briuselis taip pat siūlo sukurti atskirą pridėtinės vertės mokestį, ES energijos mokestį ar ES pelno mokestį.

Pasiūlymams būtinas ES valstybių narių ir Europos Parlamento pritarimas. Prancūzijos ministras Europai Pierre Lellouche jau pareiškė, kad „blogesnio laiko“ Europos mokesčio idėjai išskirti „negalima įsivaizduoti“. Jo teigimu, verčiau reikėtų „imtis taupymo“ Briuselio lygmeniu.

EUROPA

PARYŽIUS

Europos Komisija (EK) atsiėmė grasinimus imtis teisinių veiksmų prieš Prancūziją, teigdama, kad Paryžius „teigiamai“ atsakė į Komisijos susirūpinimus dėl romų išsiuntimo iš šalies. EK tvirtina, kad „kurį laiką nesims teisinių veiksmų prieš Prancūziją“. Prancūzija pažadėjo įgyvendinti 2004 m. Europos Sąjungos nurodymą dėl laisvo asmenų judėjimo.

***

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy nurodė policijai panaikinti visas degalų bazių užtvargas, kurias vykdo prieš pensijų pertvarką nusitapatę protestuotojai. Vidaus reikalų ministras pranešė, kad 3 degalų sandėliai buvo taikiai atidaryti, nors vyriausybė nesutiko atšaukti pertvarką, pagal kurią žmonėms į pensiją būtų leidžiama išeiti ne nuo 60, o nuo 62 metų. Tačiau policija pranešė, kad protestuotojai užtvėrė dar kelias naftos bazes.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas David Cameron patvirtino, kad per ateinančius 4 metus išlaidos kariuomenei bus sumažintos 8 proc. Jis paneigė pranešimus, kad tai paprastas „taupymas“, pateikdamas strateginės gynybos ataskaitą, ir pridūrė, kad karui Afganistane lėšos nebus mažinamos. D. Cameron teigimu, bus sumažintas karinių pajėgų skaičius.

***

Saudo Arabijos princas pripažintas kaltu dėl savo tarno nužudymo viename Londono viešbutyje. 32 metų Bandar Abdulaziz buvo rastas sumuštas ir pasmaugtas šių metų vasario 15 d. viešbutyje „Landmark“. Baudžiamajam teismui Londone buvo nurodyta, kad Saud Abdulaziz bin Nasser al Saud įvykdytas užpuolimas turėjo „seksualinių elementų“ bei tai, kad B. Abdulaziz buvo užpultas keletą kartų prieš nužudymą. 34 metų princas prisipažino kaltu dėl netyčinio nužudymo.

***

Buvusi Didžiosios Britanijos ministrė pirmininkė Margaret That-

cher atsidūrė ligoninėje, kur bus gydoma nuo infekcijos. Manoma, kad buvusi premjerė dar neatsigavo nuo ligos, dėl kurios negalėjo dalyvauti jai surengtame 85-ojo gimtadienio minėjime. Persirgusi gripu M. Thatcher patyrė sveikatos sutrikimų, kurie paveikė raumenų darbą, todėl politikei pasidarė sunku judėti. Šaltinių teigimu, „negalavimai pagydomi“.

AZIJA

BEIJING

Kinijos Nankino mieste esančioje pramonės gamykloje nugriaudėjo sproginimas, po kurio ji užsidegė. Tikslios informacijos apie nelaimės padarinius kol kas negauta. Tikslinamas žuvusiųjų ir sužeistųjų skaičius. Liudininkai pasakoja, kad iš nelaimės vietos kyla tiršti juodi dūmai ir girdėti sproginimai.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinėse Valstijose kažkas šaudė į Pentagono pastatą, tačiau apsaugos pareigūnai tai vadina atsitiktiniu įvykiu. Niekas nebuvo sužeistas, kai kulkos pataikė į du langus dideliame JAV Gynybos departamento pastate. Civilinės Pentagono apsaugos agentūros direktorius Steven Calvery sakė, kad pareigūnai pakeis savo įvertinimą, jeigu nustatys, kad šis įvykis buvo didesnio plano dalis. Jis pridūrė, kad jokių įtariamųjų kol kas neišaiškinta.

***

JAV prezidentas Barack Obama pareiškė, kad Venesuela turi teisę plėtoti taikią branduolinę programą, tačiau privalo „veikti atsakingai“. B. Obama taip reagavo į jį pasiekusią informaciją apie Rusijos planus Venesueloje pastatyti branduolinę jėgainę. Anot JAV prezidento, jis tikisi pagerinti JAV ir Venesuelos dvišalius santykius ir patikino, kad Amerika tikrai nesiekia dar labiau didinti įtampos.

***

JAV generalinis prokuroras Eric Holder paragino paleisti į laisvę kalinamą šių metų Nobelio taikos premijos laureatą Liu Xiaobo. 54 metų Kinijos žmogaus teisių aktyvistas pernai gruodį buvo nuteistas 11 metų kalėjimo. Sprendimas jam skirti Nobelio taikos premiją susilaukė neigiamos Kinijos reakcijos, kur disidentas laikomas nusikaltėliu, kenkiančiu šalies valdžiai.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė Nijolė Nausėdienė
El.paštas: nausediene@aol.com

TIKROJI CITRINŽOLĖ (CITRONELLA)

Susipažinkime

Lotyniškas citrinžolės pavadinimas – *Cymbopogon citratus*. Tai Miglinių šeimos (*Poaceae*) augalo stiebai ir lapai. Ji tinkama kario padažams ir patiekalams, tirštiesiems padažams, marinatams, paukštienos, mėsos, žuvies patiekalams ir jūros gėrybėms. Iš jos ruošiamą arbata.

Daug kam yra nepažįstamos kitų kraštų įvairios prieskoninės daržovės, mažai kam jos yra ir žinomos. O susipažinti reikia, ir pravartu būtų įtraukti jas į mūsų valgiaraščius, nes kiekviena Dievo dovanota gamtos gėrybė atstoja viso pasaulio sukurtus vaistus. Dievas sukūrė žmones, o šalia to ir gamtą, kad žmogus turėtų, iš ko sveikai gyventi. Pastiprindami savo imuninę sistemą gamtiniais vitaminais, mineralais ir antibiotikais, padėsime mūsų organizmui pačiam kovoti ir susidoroti su įvairiomis ligomis.

Gydomas poveikis

Tradicinėje indų medicinoje ajurvedoje dėl antiseptinių ir baktericidinių savybių citrinžolė vartota ir tebevartojama gydant infekcines ligas ir karščiavimą.

Poveikis dvasinei būsenai: ramina centrinę nervų sistemą. Arbata vartojama kaip raminamoji priemonė. Eterinio aliejaus gydomas poveikis: stiprina ir gerai veikia. Skatina medžiagų apykaitą. Atjaunina. Pagerėja kraujo aprūpinimas deguonimi (juo daugiau deguonies patenka į kraują, juo jis svaresnis). Stiprina imuninę sistemą. Malšina galvos bei kitus skausmus, karščiavimą, vidurių pūtimą. Gaivina, dezinfekuoja, naikina bakterijas ir grybelius, turi sutraukiantį poveikį. Gerina žindymų laktaciją.

Eterinio aliejaus dvasinis poveikis dvasinei būsenai: vartojamas nuo nervinio išsekimo, depresijos, su stresu susijusiems požymiams šalinti, pavyzdžiui, malšina galvos skausmą. Stiprina nervus, teikia dvasinės tvirtybės.

Citrinžolės aprašymas

Tikrosios citrinžolės kvapas ir skonis primena citriną, yra maloniai gaivus, nors su citrinmedžiu ji neturi nieko bendra.

Senovėje džiovintos citrinžolės kartu su kupranugarių vilkstinėmis iš Azijos atogrąžų kraštų, vadina muoju prieskonių keliu, pasiekė Europą. Olandų kalba kamelheve (citrinžolė) pažodžiui reiškia „kupranugarių pašaras“. Anksčiau citrinžolės dėjo į alų ir prieskonių vyną. Šis augalas nėra per daug įnoringas, todėl puikiai prigijo mūsų klimato juostoje, gerai veši, o ir jo kaina palyginti nedidelė.

Todėl mūsų protėviai dėl šio prieskonio per daug nesikraustė iš galvos, tad jos menkai teprisidėjo prie

Venecijos miesto suklestėjimo. Tačiau paragavus citrinžolių ar pasimėgavus jų kvapu, sunku atsispirti pagundai. Vertingiausias yra citrinžolių eterinis aliejus, dažniausiai vartojamas kvapų terapijoje.

Augalas priskiriamas miglinių šeimai (*Poaceae*), kurioje priskaičiuojama iki 55 augalų rūšių. Jų kilmės šalimi laikoma Pietų ir Pietryčių Azija, Australija. Čia plyti didžiausios citrinžolių plantacijos.

Tai nendrę primenantis žolinis daugiametis augalas smailiais lapais. Nelepus, gali vešėti sausoje smėlėtoje dirvoje, jam nereikia ypatingos priežiūros. Išauga iki 2 metrų aukščio.

Eterinis citrinžolės aliejus naudojamas gaminant kvėpalus ir kvapų terapijoje. Vertingiausia veiklioji citrinžolių medžiaga yra citralis, gaunamas destiliuojant garais.

Eterinis aliejus vartojamas įvairiems sutrikimams gydyti, be to, maloniai kvėpia. Tačiau šis kvapas malonus tik žmogui, o vabzdžiai jo vengia. Naikina jis ir didžiausius mūsų priešus – bakterijas. Jo kaina palyginti prieinama, tad įsigiję jo neapsigausite – turėsite dvigubą naudą!

Dažniausiai naudojamos užterštai odai gydyti (pažeistos vietos tepamos grynu arba skystu aliejumi), nuo kojų prakaitavimo ir grybelio. Malšina galvos skausmus ir nervinį išsekimą.

Citrinžolėmis ir jų aliejumi Indijoje nuo seno gydomas įvairios infekcijos ir karščiavimas. Atlikus daugybę laboratorinių bandymų, nustatyta, kad citrinžolė veiksmingai gydo šiuos sutrikimus. Be to, neseniai Indijos mokslininkai pateikė įrodymų, jog šis augalas raminamai veikia centrinę nervų sistemą.

Vakarų Indijoje citrinžolė auginama kvėpalų poreikiams, yra vertinga vaistinė žaliava. Kaip prieskonis

beveik nevartojama. Užtat Šri Lanke ir Pietryčių Azijoje be citrinžolės neapsieina nė viena virtuvė. Į tailandiškas kario pastas visada dedama šviežių citrinžolių.

Vartoti tinkami tik jauni švieži augalai, nes vėliau stiebai greitai medėja. Sumedėjusios augalo dalys vėdamos, vėliau išgraibomos.

Šviežių ir džiovintų citrinžolių galima išgyti rytietiškų maisto produktų parduotuvėse arba didesnėse parduotuvėse, kuriose apsiperka Azijos kraštų žmones (pvz., „Eurofresh“ ir pan.) Kurį laiką jas galima laikyti šaldytuve arba šaldiklyje. Dar patogiau yra pirkti tiesiog indiškų prieskonių mišinius, į kuriuos sudėti įvairiausi džiovinti prieskonių milteliai; tai „Tandouri masala“ ar kitokių rūšių masalas – mišiniai. Jų sudėtyje mes rasime įvairiausių egzotiškų prieskonių; tad išeina pigiau, negu perkant po vieną atskirai. Užtenka tokio mišinio pusės arbatinio šaukštelio, ir patiekalas pasidarys kvapnesnis, geresnio skonio, maistas bus sveikesnis. Nereikia bijoti aštrumo, nes tuose mišiniuose aštrumas nesijaučia. Tailandietiškuose „Curry“ miltelių sudėtyje taip pat rasime citrinžolės. Na, o geriausia pirkti šviežias citrinžoles. Vitaminų parduotuvėse rasime „Citronella“ aliejaus.

Praktiški vartojimo būdai

Citrinžolių aliejaus kvapas malšina galvos skausmus, nervingumą ir streso požymius. Jei skauda galvą, praskieskite jį kitu aliejumi, patepkite smilkinius ir pakaušį.

Ypač tinka kojų vonelėms: mažina kojų prakaitavimą, gaivina, kvėpina, naikina grybelius. Nagų grybelius pasigauti labai lengva: nuo prisilytėjimo

raumenis.

Citrinžolių aliejus – tinkamiausia priemonė prieš uodus ir kitus vabzdžius. Pasitėpus aliejumi uodai visai nepuls.

Šunims parduodamos apykaklės, išmirkytos citrinžolių aliejuje, apsaugo juos nuo uodų.

Receptai

Citrinžolių ir patys galite lengvai užsiauginti. Išigykite rytietiškų maisto produktų parduotuvėje ryšelį šviežių citrinžolių, atsirinkite keletą pradėjusių šaknytis stiebelių. Įmerkite į stiklinę su vandeniu. Kai po kelių dienų stiebeliai išleis šaknis, juos galima persodinti į gėlių puodą ir prireikus skinti.

Citrinžolių arbata

Rytiečiai mano, kad peno reikia ne tik kūnui, bet ir sielai. Norėdami patenkinti tiek kūno, tiek sielos poreikius, tenykščiai gyventojai prieš valgį ir po jo, taip pat tarp valgymų visada geria prieskonių arbata. Kadangi joje nėra juodosios arbatos, kuri yra turtinga kofeino, ją galima gerti ir vėlai vakare nesibijant, kad gali sutrikti miegas.

Galbūt gerdami prieskonių arbatą rytiečiai, skirtingai nei amžinai skubantys vakariečiai, apskritai lengviau susidoroja su kadieninėmis problemomis.

Citrinžolių ar imbiero arbatas skanu gerti tiek karštas, tiek šaltas, pasaldintas medumi, su šviežiomis citrinomis ar kitų vaisių sultimis. Pieno nepilkite, nes gali sutraukti. Šias raminančias arbatas, kuriose nėra kofeino, galima gerti ir vėlai vakare.

Užplikykite džiovintų ar šviežių smulkiai supjaustytų citrinžolių (nubrauktą valgomąjį šaukštą puodeliui arbatos), palikite 8–10 minučių pritraukti, nukoškite.

Pagrindinis padažas iš citrinžolių

Šis receptas paimtas iš garsios San Francisco kulinarės Annie Somerville knygos „Fields of Greens“. Pagrindinės sudedamosios dalys – švieži ekologiški žalumynai ir prieskoniai. Autorė rašo: „Šis nepaprastas padažas bus dar skanesnis, jei nepagailėsite kokosų pieno. Ypač pagardina tirštus padažus“. Pagrindinį padažą pasigaminti labai paprasta. Nurodytų produktų pakanka 2 porcijoms padažo.

Reikės: 4 stiebelių šviežių citrinžolių (sausus lapelius nuskabykite, stiebelius stambiai supjaustykite), 1 svogūno galvutės, supjaustytos plonais griežinėliais, 8 plonų griežinėlių šviežių imbierų, 1/2 šaukštelio kokybiškos druskos, 1 šaukštelio kalendrų sėklų, 6 didelių puodelių vandens.

Visus priedus sudėkite į vidutinio dydžio puodą. Pakaitinkite iki virimo, paskui sumažinkite temperatūrą ir virkite ant lėtos ugnies apie 40 minučių. Nukoškite padažą per sietą, išspauskite kuo daugiau nuoviro. Pagardinkite jį kokoso pienu. Tinka prie įvairių mėsų, žuvies, pastos patiekalų.

Verdant, kepat, troškinant su kitomis žalumyninėmis daržovėmis galima įmaišyti ir citrinžolės stiebelių. Nuo jų patiekalai bus kvapnesni, įgaus citrinų kvapo ir švelnesnio skonio.

Naudotasi knyga „Prieskonių vaistinė“

Lietuvių organizacijos gali iš kitų daug ko pasimokyti

Org. „Vaiko vartai į mokslą“ atstovės pakviestos kalbėti Rotary klubo susirinkime

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Lietuvių organizacijos gali iš kitų organizacijų daug ko išmokyti. Gavus pakvietimą Rotary klubo susirinkime spalio 12 d. pristatyti organizaciją „Vaiko vartai į mokslą“ bei jos veiklą Naperville, IL, buvo svarbu bent šiek tiek sužinoti apie Rotary klubą, pakvietusių lietuvių labdaros organizacijos atstoves. Nors daug kas turbūt žino pavadinimą „Rotary Club“, tačiau bendraujant su bet kokios organizacijos nariais, norisi iš anksto geriau susipažinti, o vėliau – ir papildyti žinias. Šiais laikais apie organizacijas bei jų veiklos istoriją galima sužinoti aplankius jų tinklalapius (jeigu jie sukurti). Šiuo atveju paiešką šiek tiek apsunkino tai, kad Rotary yra tarptautinė organizacija, todėl sudėtinga ir jos organizacinė struktūra. Atrodo, kad kiekvienas Rotary klubas turi savo tinklalapį ir vykdo savo išskirtinę veiklą, nors visus klubus sieja bendri visuomeniniai bei humanitariniai tikslai.

Rotary International yra pirmoji pasaulyje tarnystės (service) organizacija. Ji buvo įsteigta Čikagoje 1905 m. Organizacijos steigėjas – advokatas Paul Harris ir jo draugai bei kolegos. Rotary International istorijoje rašoma, kad Paul Harris siekė įsteigti klubą, kuris tęstų jo jaunystėje patirtą mažos vietovės bendrystės ir bendravimo dvasią. Pavadinimas, „Rotary“ yra kilęs nuo žodžio „rotate“, nes ankstyvaisiais organizacijos metais nariai rinkdavosi vieni kitų namuose rotaciniu būdu. Rotary International priklauso maždaug 33,000 klubų 200 kraštuose, o šiems – 1.2 mln. narių. Rotary International centrinė įstaiga yra Evanston, IL, archyvų centras – Lincolnwood, IL. Veikia fondas, kuris remia įvairius projektus po visą pasaulį, pvz., užkrečiamų ligų skiepėjimo, skaitymo ir kt. Organizacija yra dirbusi su pasaulinėmis organizacijomis, pvz., World Health Organization, su kraštų valdžiomis ir įvairiomis privačiomis organizacijomis. Naperville, IL veikia ne vienas, bet keli Rotary klubai. Klubas, kuriame lankėsi „Vaiko vartai į mokslą“ valdybos narė, yra įsikūręs pietinėje Naperville dalyje. Tai vienas iš naujesnių klubų. Kaip teko sužinoti, Naperville klubų susirinkimuose lankosi apie du tuzinai

Aušra Tallat-Kelpša Di Raimondo (kairėje) ir Rita Vencloviene prie Rotary klubo plakato.

narių, kurie renkasi kas savaitę 7 val. ryto golfo klubo namelyje. Viena narė, lietuvė, savo klubo kolegoms pasiūlė į vieną susirinkimą pakviesti lietuvių organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ nares. Apie šią organizaciją ji sužinojo mirus giminaitei. Jai prisiminti draugai bei artimieji kvietė aukoti „Vaiko vartams į mokslą“. Vėliau sužinojome, kad yra ir daugiau Rotary klubų JAV, Čikagos apylinkėse, kuriems priklauso Amerikos lietuviai. „Drauge“ ir kitur kartais galima perskaityti apie vieno ar kito JAV Rotary klubo paramą, kuri kaip nors susijusi su Lietuva. Pz., vienas Rotary klubas California valstijoje net keletus metus iš eilės finansškai rėmė agronomijos kursų ir seminarų projektą Lietuvoje.

Lietuvoje seniausias Rotary klubas yra Kaune. Jis buvo įsteigtas 1934 m., o tarptautinę pripažinimo chartiją gavo 1935 m. Ilgamečiu klubo sekretoriumi buvo prof. Vytauto Landsbergio tėvas, architektas Vytautas Žemkalnis-Landsbergis. Kauno Rotary klubas vėl atsikūrė po nepriklausomybės atgavimo, nes išliko dokumentai, archyvai ir bent vienas aktyvus gyvas liudininkas. 1992 m. Vytautui Žemkalniui-Landsbergiui buvo 99 m. ir jis buvo seniausias Rotary klubo narys pasaulyje (mirė

1993 m.). Lietuvoje Vilniaus International Rotary Club yra vienintelis Lietuvos Rotary klubas, kuriame anglų kalba yra pagrindinė kalba. Paprastai klubuose kalbama vietine to krašto kalba. Iš viso Lietuvoje veikia beveik trys tuzinai Rotary klubų. Permetus akį, pastebėta, kad klubai remia projektus, panašiai kaip JAV ir kitur. Jie remia jaunimą, pvz., pomokyklinius dienos centrus ar globos namus. Į savo susirinkimus jie pakviečia kalbėtojus pasidalyti savo žiniomis, kartais net svečius iš kitų kraštų, ypač Skandinavijos.

Rotary International vizija yra būti visuotinai pripažintai už atsidavimo tarnystei kitiems (angl. *Service Above Self*) idėją bei „supratingumo, geros valios ir taikos skatinimą“. Tai išryškina klubo narių humanitarinius ir labdaros tikslus, kurie vienija klubus visame pasaulyje. Klubai telkia lėšas kilniems tikslams: jie renka žeminius drabužius bei mokyklinius kuprines savo vietovių nepasiturintiems. Klubai remia jaunimą stipendijomis ir puoselėja tarptautinį bendravimą bei mokslą. Viena Naperville Rotary klubo narė didžiavosi, kad jos gimnazistas sūnus, trejus metus studijavęs kinų kalbą, šiais mokslo metais, Rotary International stipendijos dėka, metus gyvena Taipe, Taiwan, ir ten lanko vietinę gimnaziją, gyvena vietinėje šeimoje.

Rotary klubo filosofija – „kiekvienas iš mūsų yra savo srities lyderis“. Naperville klube bent trumpai teko girdėti, kaip klubo nariai, atsakingi už įvairius projektus, teikė savo ataskaitas. O narė Aušra Tallat-Kelpša Di Raimondo Naperville Rotary klubo kas savaitiniam susirinkimui pasiūlė jį supažindinti su lietuviška labdaros organizacija. Jos dėka organizacijos valdybos narės Rita Vencloviene ir Ramunė Kubiliūtė turėjo progos trumpai pabendrauti su klubo nariais. Buvo rodomos skaidrės iš organizacijos veiklos abipus Atlanto, remiamų dienos centrų lankytojų, savanorių. Buvo papasakota apie organizacijos sukurtas penkias charakterio ugdymo programas, apie kas antri metai Kaune rengiamus semi-

narus, apie organizacijos rėmėjus ir geradarius. Viskas, kas paprastai kalbama lietuvių kalba, buvo išaiškinta anglų kalba.

Nė vienas to Rotary klubo narys, išskyrus Aušrą, nėra buvęs Lietuvoje, gal tik viena kita narė buvo lietuvių kilmės. Tačiau neišvengiamai buvo galima matyti tiek kontrastų, tiek paralelių tarp Rotary klubų ir organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“. Kontrastai, pirmiausia, masto – Rotary International turi daugiau nei milijoną narių, o „Vaiko vartai į mokslą“ – truputį daugiau nei šimtą. Organizacija remia rizikos grupės vaikus ir jaunuolius viename krašte, Lietuvoje, o ne visame pasaulyje, kaip tai daro tarptautinėje plotmėje veikianti Rotary International. Tačiau buvo galima pastebėti ir panašumų, bendrų tikslų. Abi organizacijos stengiasi tarnauti kitiems. Abi pabrėžia išsimokslinimo svarbą ir abi remia jaunimą. Rengiant projektus bei veiklą, abi organizacijos stengiasi pasinaudoti narių gabumais, gerais norais ir idėjomis.

„Ko reikėtų, kad būtų galima pakeisti pasaulį?“ – taip rašoma Rotary International pagrindiniame tinklalapio puslapyje. Rotary International dirba vietinėje, regioninėje ir tarptautinėje plotmėse. Lietuvos Rotary klubo tinklalapyje, lietuviškai rašoma: „Mes tvirtai laikomės aukštų etikos standartų savo profesinėje veikloje ir asmeniniame gyvenime. Mes esame sąžiningi ir gerbiantys kitus bendravime bei sąžiningai naudojame mums patikėtus resursus.“ Tai pagirtinos veiklos gairės.

Iš Rotary pavyzdžio ir ilgametės veiklos kai ko galėtų pasimokyti ir lietuvių organizacijos. O spalio 12 d. vieno Rotary klubo nariai galbūt šį tą sužinojo ir išmoko apie vieną Amerikos lietuvių įsteigtą labdaros organizaciją, kurios narių veikla daug kuo panaši į jų Rotary klubo veiklą – ji dirba vietinėje plotmėje ir kitų labui.

Rotary International:
<http://www.rotary.org/>
 Rotary International Lietuva:
<http://www.rotary.lt/>
 Vaiko vartai į mokslą:
<http://www.childgate.org>

Rita Vencloviene Rotary klubo nariams siūlo lietuviškų saldinių.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Pavojingiausios pasaulio valstybės

LINA BALSYTĖ

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos (URM) tinklalapyje nurodyta 90 šalių, į kurias vykstant rekomenduojama „atkreipti dėmesį į kelionės saugumą“. Tarp šių šalių – ne tik Afganistanas, Irakas, Pakistanas, Kolumbija ir Somalis, bet ir Turkija, Tūnisas, Egiptas, Rusija, Meksika, Izraelis.

Tiesa, šalių, į kurias URM siūlo nevykti, „susilaikyti nuo nebūtinų kelionių į šalį“ ar susilaikyti nuo vykimo „į tam tikras šalies sritis“ – per 50. Daugiausiai iš jų – Afrikos valstybės (per 30), taip pat Azijos (per 20), Pietų Amerikos (2), Europos (Gruzija). Tarp nurodomų šios rekomendacijos priežasčių – teroristinių išpuolių pavojus, turistų pagrobimai, pilietinis karas, žemos medicinos ir sanitarinės sąlygos, neseniai įvykusios gamtos stichijos ir kt.

Bemaž didžiausią dėmesį URM atkreipia į Dramblio Kaulo Krantą, kurį apibūdina kaip „maksimaliai pavojingą šalį“, kur pavojinga visose šalies teritorijose.

Vykstant į keletą kitų šalių, tarp kurių – Egiptą, Botsvaną, Albaniją, Bangladešą ir kt., keliautojams rekomenduojama „imtis tam tikrų atsargos priemonių“. Pavyzdžiui, nevykti į atokius dykumos regionus, vengti priemiesčių, pasivaikščiojimų naktį po miestą ir pan.

Tačiau URM atstovai taip pat pažymi, kad ministerijos pateikti patarimai yra rekomendacinio pobūdžio. „Šalių, į kurias nerekomenduojama vykti, sąrašas sudaromas pagal patvirtintą tvarką, įvertinus įvairias aplinkybes. Tačiau tai tik rekomendacinio pobūdžio patarimai. Sprendimą dėl kelionės priima pats žmogus“.

Pavojingiausių šalių Top 10

Įtakingas amerikiečių žurnalas „Forbes“ šių metų pradžioje paskelbė pavojingiausių pasaulio šalių sąrašą. Sąrašas sudarytas įvertinus šalies nusikaltimo mastą, policijos korupcijos lygį, pilietinius neramumus, teroristinių išpuolių tikimybę, pagrobimo riziką ir geopolitinį stabilumą.

10. Nigerija

Tai nafta turtinga Afrikos šalis, turinti daugiausiai gyventojų Juodajame žemyne. Vis dėlto Nigeriją drasko religinių fundamentalistų sukili-

mas, kuriuo siekiama, kad šalyje būtų įvesta islamo teisė, šariatas. Savo tikslo sukilėliai siekia grobdami žmones ir griaudami naftos pramonės infrastruktūrą.

9. Rusijos Kaukazo regionas

Smurtas Rusijos Šiaurės Kaukazo regione, ypač Čečėnijoje, Šiaurės Osetijoje ir Dagestane, viršūnę pasiekė 2009 metų liepą. Anot Washington D.C. įsikūrusio Strateginių ir tarptautinių studijų centro, tai buvo pats kruviniausias mėnuo per kelis pastaruosius metus. Praėjusiais metais šiame regione per įvairius smurtinius išpuolius žuvo 445 žmonės, palyginti su 217, žuvusiais čia 2008 metais. Pastarieji išpuoliai islamo ekstremistų įvykdyti Šiaurės Kaukaze, buvo nukreipti į vietos policijos pajėgas ir valdžios lyderius.

8. Gvinėja

Šios, šiaurės vakarų Afrikoje esančios, šalies ateitis tapo neaiški po to, kai karinė chunta, kuriai vadovavo kapitonas Moussa Dadis Camarra, neparodė jokių ženklų apie ketinimus sugrąžinti šalies valdžią į civilių rankas.

7. Kongo Demokratinė Respublika

Žmogaus teisių pažeidimai ir smurtas prieš civilius gyventojus šioje buvusioje Prancūzijos kolonijoje vis didėja. Kariuomenė agresyviai bando sutriuškinti sukilėlius, o tai dar labiau padidino nesaugumą rytinėje šalies dalyje. 2009 metais Raudonojo Kryžiaus atlikta analizė atskleidė, kad besitęsiantis ginkluotas konfliktas jau paveikė tris ketvirtadalius šalies gyventojų.

6. Jemenas

Arabijos pusiasalyje esanti ir su Saudo Arabija besiribojanti valstybė susiduria su ne vienu sudėtingu iššūkiu saugumui: Jemene vis stiprėja konfliktas tarp šalies šiaurės ir pietų, čia taip pat aktyviai veikia teroristinis tinklas „al-Qaeda“. Prieš kurį laiką Vakarų valstybių parodytas susidomėjimas Jemenu gali į šią šalį pritraukti daugiau pinigų, tačiau tai taip pat gali paskatinti islamo radikalus dar stipriau kovoti su Vakalais.

Nigerija.

Mylimai žmonai ir mamai

A † A

OLIMPIJAI BAUKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininką MINDAUGĄ BAUKŲ, dukterį ALVIDĄ, sūnų GINTARĄ ir visus velionės artimuosius bei draugus.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje

Sudanas.

5. Sudanas

Etninis smurtas pietinėje Sudano dalyje sparčiai plinta. Plėšikų išpuolių aukomis tampa užsienio humanitarinės pagalbos darbuotojai. Prognozuojama, kad politinė įtampa 2010–2011 metais dar labiau padidės.

4. Pakistanas

Pakistano gyventojai prarado pasitikėjimą savo silpna civiline valdžia, kovojančia su Talibano sukilėliais. Tuo tarpu pastarųjų teroristiniai išpuoliai stipriai tebedrebina šalį. Pasak rizikos konsultantės bendrovės „iJet“, sektų ir etninis smurtas šalies sostinėje rodo, kad Pakistano problemos yra daug gilesnės, nei iššūkiai, kuriuos kelia talibai.

3. Somalis

Viso pasaulio dėmesį Somalis atkreipė dėl išskirtinai įžūlių savo piratų. Tačiau problemų ši šalis turi ne tik atviruose vandenyse. Ne mažiau sudėtinga situacija ir valstybės viduje – politinė padėtis čia itin chaotiška jau daugybę metų. Prezidento Adullahi Yusuf Ahmed valdžiai pavyko išsikovoti šalies sostinės Mogadišu ir aplink ją esančių teritorijų kontrolę, tuo tarpu sukilėliai savo kontrolę išplėtė pietinėje Somalio dalyje. Nepaisant tarptautinės, prieš piratavimą nukreiptos misijos Adeno įlankoje, piratams praėjusiais metais pavyko įvykdyti dešimtis sėkmingų laivų užgrobimų. Keli užsienio laivai buvo pagrobti itin toli nuo Somalio – netoli Seišelių salų, Indijos vandenyne.

2. Irakas

Nors 2009 metais smurto mastai Irake sumažėjo, kovotojai šioje šalyje savo dėmesį nukreipė į išpuolius prieš infrastruktūrą: taip siekiama suduoti oficialiajai Irako valdžiai į paširdžius. Praėjusiais metais šioje šalyje buvo nužudyta apie 4,500 civilių.

1. Afganistanas

Nors Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama į Afganistaną išsiuntė dar kelis tūkstančius karių, Talibano sukilėlių pozicija, veiklos mastai ir pasitikėjimas savimi čia kasdien stiprėja. Daugelis eilinių afganistaniečių yra nepatenkinti valdžios nesugebėjimu pagerinti jų socioekonominės gyvenimo sąlygas. Norėdami išgyventi, ne vienas iš jų stojo į talibų pusę ir griebėsi ginklo, nes tai jiems neretai yra bemaž vienintelė galimybė užsidirbti pinigų. Afganistano-Pakistano pasienis vis dar yra pati pavojingiausia vieta, tačiau smurtas plinta ir į šalies gilumą. Sukilėlių smurto aukomis vis dažniau Afganistane tampa ne tik užsienio valstybių saugumo pajėgos, bet ir civiliai gyventojai.

Ir pabaigai maloni žinia, kad viskas neatrodytų taip nyku. Žurnalas „Forbes“ taip pat paskelbė ir draugiškiausių pasaulio valstybių dešimtuką, tarp kurių: Bahreinas, Kanada, Australija, Tailandas, Malaizija, Pietų Afrika, Honkongas, Singapūras, Ispanija, Jungtinės Valstijos (valstybės išvardintos nuo draugiškiausios iki mažiau draugiškos).

